

OBSAH

OPERA

7—95

I. Vývoj hudebního divadla

7—21

Realismus tradicí ruského operního divadla 8 — Nástrojem politické výchovy v XVIII. stol. 9 — Základní rysy 11 — Úspěch a uznání Evropy 12 — Stav před revolucí 15 — Úpadkovost na začátku XX. století 15 — Úloha Mamontovovské opery 18 — Výtvarníci jako režiséři 20

II. Operní tvorba za 30 let sovětského státu

21—63

Pokusy s předěláním starých oper 22 — První sovětské opery a balety 25 — Cizí dekadentní „současnictví“ 28 — Současnictví sovětské 31 — Dvě Šostakovičovy opery 33 — „Severní vítr“ Lva Knippera 38 — Pečlivá práce divadla Němiroviče Dančenka bez úspěchu 40 — Želobinského „Kamarinský mužík“, krok k lepšímu 43 — Nová etapa: dvě opery Dzeržinského 44 — „Tichý Don“ v leningradském Malém operním divadle 48 — Stalin a Molotov rozmlouvá s autory 48 — Čiškův „Křižník Potěmkin“ v rozvoji sovětské opery 50 — Význam Prokofěvovy opery „Semen Kotko“ 52 — Stalinova cena Prokofěvově opeře „Vojna a mír“ 54 — Prokofěvova „Dueña“ a další opery na cizí náměty 56 — Původní opery ve válečné době 58 — Historické usnesení ÚV VKS(b) r. 1946 59 — Socialistický realismus jako metoda umělecké tvorby 60 — Důsledek usnesení ÚV VKS(b) 61

III. Domácí i cizí operní klasikové na sovětských divadlech

63—95

Klasika v repertoáru převládá 63 — Očištěný Glinkův „Ivan Susanin“ 66 — „Ivan Susanin“ v Leninogradě 69 — ... a v Novosibirském divadle 71 — Hodnota Velkého divadla SSSR 73 — Vzkříšení Čajkovského „Střevíčků“ 74 — „Jolanta“ a ostatní Čajkovského opery 76 — Mejercholdův omyl s „Pikovou dámou“ 79 — Verdiho „Falstaff“ potvrzením režiséřského růstu v sovětské opeře 80 — „Traviata“ přepracovaná a tradiční 82 — Francouzská hudební klasika na sovětském jevišti 83 — Opery Gruzince Paliášviliho na ruském a ukrajinském jevišti 84 — Režiséři, dirigenti a pěvci v Musorgského operách 86 — Rimskij-Korsakov na sovětských jevištích 90 — Operní scény mládeže 91 — Opera v SSSR a v kapitalistických zemích 93 — Zahrada hudby 94

Tradiční baletní scény

96—120

Ideový úpadek carského baletu a význam Fokinův 96 — Nový divák 99 — Rodí se sovětský balet 100 — Balety na nebaletní hudbu 102 — První sovětské balety, zejména „Rudý mák“ 103 — Šostakovičův neúspěch s balety 106 — Úspěšná „Světlana“ 107 — Balet před operou 109 — Symfonismus základem sovětského baletu 110 — Krejnova „Laurencie“ a baletní mistr Čabukiani 112 — Asafěvův „Plamen Paříže“ a baletní mistr Vajnoněn 114 — Originalita Balandživadzeho „Srdce z hor“ 116 — Populární „Bachčisarajská fontána“ a baletní tvorba R. Zacharova 118 — Komický balet 120

Nové baletní soubory

121—124

V leningradském Malém operním divadle 121 — Divadlo Stanislavského hledá 123 — Sovětská choreografická tvorba 125—131 — Nový rys sovětského baletu 125 — Význam Prokofěvova baletu „Romeo a Julie“ 126 — Hodnoty sovětského baletu 128 — Mistři sovětského baletu 131

K VÝVOJI SOVĚTSKÉ HUDBY (Doslov Vlad.
Horáčka)

132—137